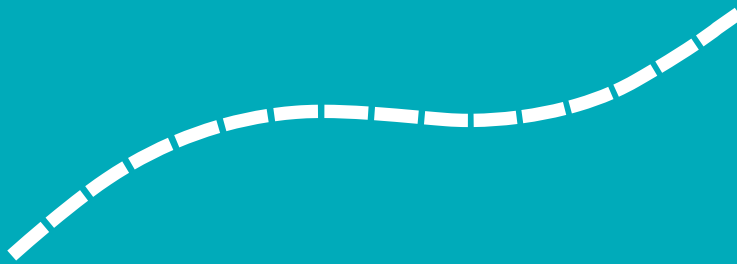

PÕGENEMINE

TUNNIKAVA DOKUMENTAALFILMILE

SISUKORD

[TUNNIKAVA](#)

[Eelhäälestus](#)

[Ülesanne I](#)

[Ülesanne II](#)

[Ülesanne III](#)

estdev
From the people of Estonia

Tunnikava valmis projekti „Jagatud teekonnad“ osana, mida kaasrahastavad Euroopa Komisjon ja Eesti Arengukoostöö Keskus – ESTDEV. Õppematerjali sisu eest vastutab ainuisikuliselt MTÜ Mondo ja see ei kajasta tingimata rahastajate seisukohti.

PÕGENEMINE

Tunni eesmärk Anda ülevaade ühe põgeniku teekonnast ja sellega seotud inimõigustest.

Vanuseaste Gümnaasium

Ainelõiming

- Ühiskonnaõpetus
- Geograafia

Õpitulemused

Ühiskonnaõpetus

- tunneb ning järgib inim- ja kodanikuõigusi ning -vabadusi, seisab vastu humanistlike ja demokraatlike väärtuste eiramisele, tunneb kodanikuvastutust.

Geograafia

- teab rändeliike ja rahvusvaheliste rännete peamisi suundi ning analüüsib etteantud piirkonna rännet, seostades seda peamiste tõmbe- ja tõuketeguritega;
- analüüsib rändega kaasnevaid positiivseid ja negatiivseid tagajärgi lähte- ja sihtriigile ning mõjusid elukohariiki vahetanud inimesele.

Ülesanded saab siduda teemadega: ränne, inimkaubandus, inimõigused – fookust saab õpetaja erinevate ülesannetega suunata.

I tund (45 min)**Eelhäälestus**

▶ Klassi-/paarisarutelu

- Kus sul on hea olla? Miks?
- Miks kodus on hea olla? Mis teeb ühe kodu koduks? Mida „kodu“ sinu jaoks tähendab?

Võimalus pikemalt teema üle arutleda

- õpilased panevad kirja ühe lausega sõna „kodu“ tähenduse
 - liiguvad ringi mööda klassi 3–5 min (olenevalt klassi suuruselt ja ajalisest võimalusest) ja vestlevad võimalikult paljudega
 - teevad oma paberile „+“, kui kellegi mõte ühtib tema enda omaga kokkuvõtteks liiguvad õpilased oma kohale (võimalus ka ringis seista)
 - õpetaja palub tõsta käe neil, kelle mõte ei sarnanenud kellegagi, kelle mõte sarnanes 1 kaaslaste omaga kuni maksimumarvuni
 - seejärel on võimalus õpilastel välja tuua
 1. kõige erilisem mõte ja
 2. mõte, mis oli kõige enam või vähem kellegi teise omaga sarnane.
 - Lisaks: filmi alguses teha paus ja mõelda, kuidas õpilaste mõtted Amini kirjeldusega sarnanesid või erinesid
- Mis põhjusel sina jätaksid oma kodu? (siin saab õpetaja sisse tuua rände erinevaid põhjuseid)

Võimalus pikemalt teemat arutada

- Lasta õpilastel siduda „kodu“ tähendus inimõigustega. Millised inimõigused kaitsevad nende „kodu“ tähendust?
- Koos või iseseisvalt vaadata põgeniku teekonda + pöörata tähelepanu mõistetele. humanrights.ee/pagulane/

Võimalus pärast filmi vaatamist

- Võrdlus eelnenud põgeniku teekonna juurde. Õpilased proovivad leida pärast filmi vaatamist sarnasusi ja erinevusi Amini ja põgeniku teekonna vahel.

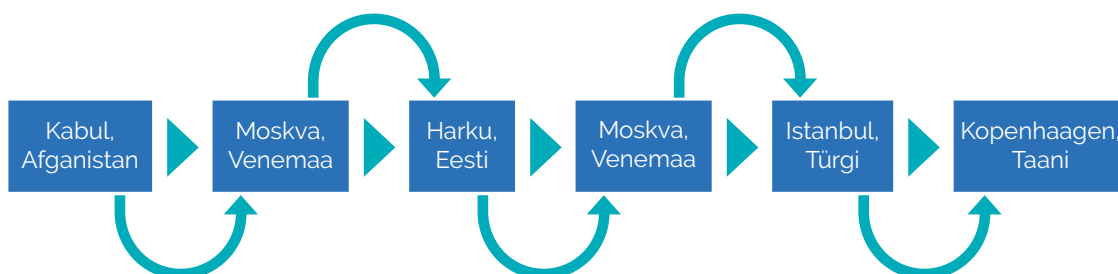
**Filmi vaatamine
(1 h 24 min)**

Paluda õpilastel filmi vaadata kodutööna. Samas on võimalik ka koos eel-
häälestuse lühema variandiga teha lihtsalt klassiarutelu (15 min) ja vaadata
filmi tunnis 2 x 45 min.

Pärast filmi vaatamist**Ülesanne I**

Amini põgenemise teekond:

- ▶ Variant A (lihtsam, kiirem)
 1. Kirjuta nooltele: Miks oli Amin sunnitud oma erinevatest asukohtadest lahkuma?
 2. Kuidas sa kirjeldaksid Amini põgenemisteedkonda? (oli see ohtlik, läbi-
mõeldud, turvaline jne)

- ▶ Variant B (raskem)
 1. Lisa kaardile asukohad, kus Amin oma põgenemise teekonnal viibis (linn + riik).
 2. Järjesta tema liikumine, kas noolte või numbritega.
 3. Kirjuta kaardile, mis olid ühest kohast teise liikumise ohud või mis muutis selle raskeks.

AMINI PÕGENEMISE TEEKOND

Ülesanne II

► Variant A (raskem)

Milliste inimõiguste rikkumistega tuli Aminil silmitsi seista? Kirjuta need inimõigused välja www.humanrightsestonia.ee/hartadpaktid-deklaratsioonid-kohtud-jne/inimoiguste-ulddeklaratsioon/

► Variant B (lihtsam)

Märgi järgnevas tabelis, kuidas olid erinevates asukohtades tagatud antud inimõigused või kuidas neid rikuti. Viimasele kahele reale kirjuta ise vabalt valitud inimõigused, mida oskad seostada Amini looga, ning too näiteid.

Inimõigus/asukoht	Kabul	Moskva	Harku	Kopenhaagen
Õigus elule				
Õigus isikuvabadusele ja turvalisusele				
Õigus kaitsele meelevaldse vahistamise, kinnipidamise või pagendamise eest				
Õigus elukoha valikule ja liikumisvabadusele				
Õigus tervisele ja inimväärsele, tervist ja heaolu tagavale elatustasemele				
Õigus enesemääramisele				
Õigus perekonna kaitstusele				
Õigus toidule				

Ülesanne III

- ▶ Töö Inimõiguste Keskuse inimõiguste giidiga. www.inimoigustegiid.ee/ee/teemad/
- 1. Tutvu inimõiguste giidi teemaga „Ränne ja varjupaik“ www.inimoigustegiid.ee/ee/teemad/ranne-ja-varjupaik
- 2. Tutvu inimõiguste giidi teemaga „Kinnipidamine sisserände ja varjupaiga kontekstis“ www.inimoigustegiid.ee/ee/teemad/kinnipidamine-sisserande-ja-varjupaiga-kontekstis
- 3. Pane kirja seadused, mis Aminit kaitsevad põgenikuna, ja seadused, mille vastu ta eksis / mida rikkus?

Seadus, mis kaitseb Aminit	Seadus, mida Amin rikkus	Anna hinnang seadusele: kas see kaitseb Aminit sinu meelest?	Anna hinnang seadusele, mida Amin rikkus, kas ja kuidas ta oleks pidanud käituma?

Kokkuvõte

1. Kuidas võtaksid kokku, mis oli Amini põgenemise põhjus? (*Õpetajale: eelhäälestuses kasutatud turvalise kodu teema saab sisse tuua*)
2. Millised olid Amini kõige suuremad katsumused põgenemisteekonnal?
3. Kuidas kujutad ette Amini tulevikku?

Lisaülesanne

- ▶ Amini lugu ja Eesti
- 1. Otsi veebiväljaannetest infot 1994. aasta põgenike juhtumi kohta, mille tagajärjel ka Amin Harku kinnipidamisasutusse sattus.
- 2. Kuidas iseloomustas juhtunut Amin ja kuidas antakse ülevaade ajakirjanduses? Kas on sarnasusi või erinevus?